

Datum: 2026-03-25

Smittskydd Västra Götaland

Diarienummer: SMSK 2026-00026

E-post: smittskydd@vgregion.se

ESBL-bildande tarmbakterier

ESBL (betalaktamas med utvidgat spektrum) är enzymer som medför resistens mot antibiotika som hör till preparatgrupperna penicilliner och cefalosporiner.

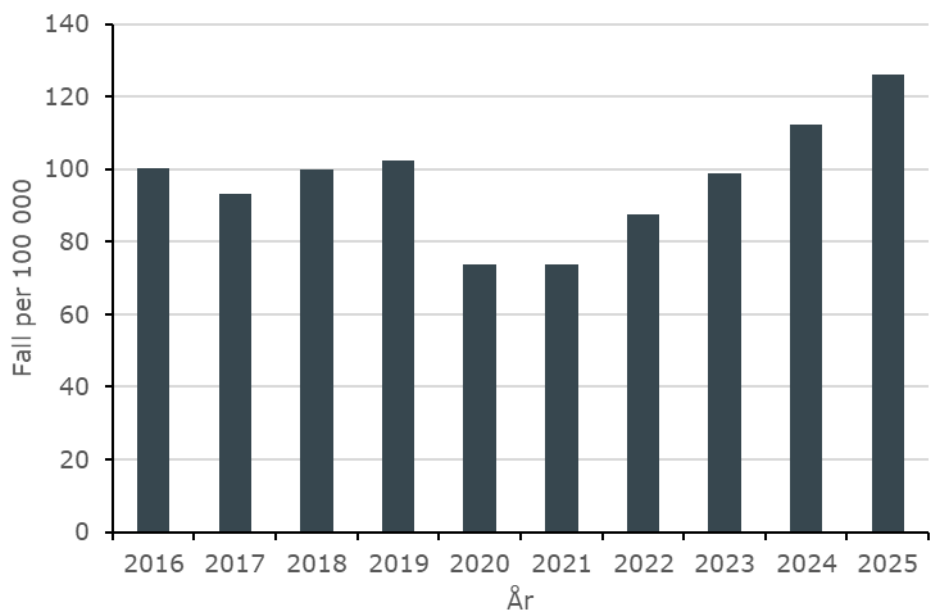
Utfall och trend

Under år 2025 rapporterades 5 191 bakterieisolat med ESBL-bildande bakterier, fördelat på 2 803 individuella fall. Av dessa var 2 241 nya fall, vilket motsvarar en incidens på 126 per 100 000 invånare. Det innebär en ökning av incidensen med 13 procent jämfört med föregående år.

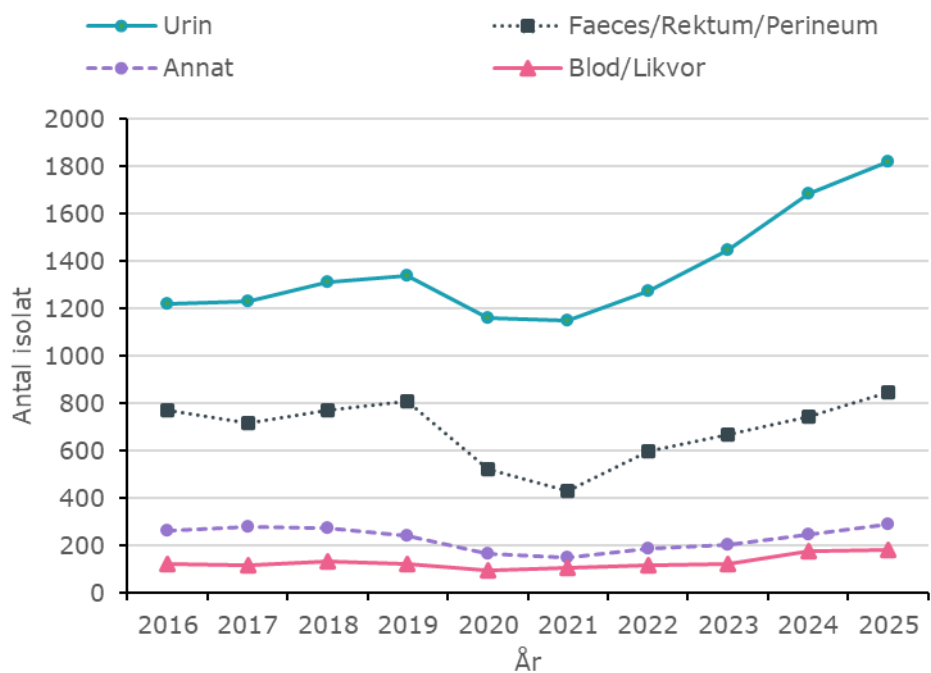
Antalet rapporterade fall med ESBL beror delvis på hur många patienter som screenas för bärarskap av multiresistenta bakterier inför inläggning på sjukhus. Under årens gång har indikationen för screening förändrats, vilket har påverkat antalet rapporterade fall. Ett mer stabilt mått för att se den reala trenden över tid, är att titta på hur många individer per år som har ESBL-bildande bakterier i odlingar tagna på grund av sjukdomssymtom (urin- eller blododling), se figur 2 och 3. Där ses en tydligt stigande trend för isolat från urin och blod, vilket speglar en ökad förekomst av ESBL i samhället.

Den vanligaste arten bland de rapporterade isolaten år 2025 var *Escherichia coli* (*E. coli*), som isolerades i 84 procent av fallen, följt av *Klebsiella pneumoniae* med 11 procent.

Figur 1. Incidens av ESBL, år 2016–2025

Figur 2. Antal isolat per individ och år, fördelat på provtagningslokal, år 2016–2025

Under 2025 anmäldes 180 fall där ESBL-bildande bakterier påvisades i blododling. Av dessa hade 28 procent (n = 50) känt bärarskap sedan tidigare.

Figur 3. Antal invasiva infektioner där ESBL-bildande bakterier påvisats i blod- eller likvorprov per år, 2007–2025

Liksom tidigare år rapporterades fler kvinnor än män. Av de rapporterade fallen år 2025 var 68 procent kvinnor, med medianåldern 44 år. För män var medianåldern 64 år. De skillnader som ses mellan kön och olika åldersgrupper kan huvudsakligen förklaras av att urinvägsinfektioner är vanligare bland kvinnor och bland vissa åldersgrupper. Men en annan förklaring är även screening i samband med viss sjukvård.

Figur 4. Incidens av ESBL per kön och åldersgrupp, år 2025

